

**КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»**

Циклова комісія образотворчого мистецтва і дизайну

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
« 24 » 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ХУДОЖНЬО-ПРИКЛАДНА ГРАФІКА

для студентів

спеціальності	022 Дизайн
освітньої програми	Графічний дизайн
освітньо-кваліфікаційного рівня	молодший спеціаліст

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА Ідентифікаційний код 02136354	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма	0994/21
<i>Сест</i> (підпис)	(прізвище, ініціали)
« »	20 24

Київ – 2021

Розробник: Юлія Володимирівна Шеменьова, викладач циклової комісії образотворчого мистецтва і дизайну Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач: Юлія Володимирівна Шеменьова, викладач циклової комісії образотворчого мистецтва і дизайну Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії образотворчого мистецтва і дизайну

Протокол від 28. серпня 2021 р. № 1

Голова циклової комісії Ольга ОВЧАРЕНКО

Робочу програму перевірено
04 вересня 2021 р.

Заступник директора з навчально-методичної роботи Зоя ГЕЙХМАН

Заступник директора з навчальної роботи Яніна КАРЛІНСЬКА

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна	
Вид дисциплін	Нормативна професійно-практична	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	4,5/135	
Курс	3	
Семестр	5	6
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	
Обсяг кредитів	1,5	1,5
Обсяг годин, в тому числі:	45	45
Аудиторні	22	22
Модульний контроль	2	2
Семестровий контроль	–	
Самостійна робота	6	6
Підготовка і складання підсумкового контролю	15	15
Форма семестрового контролю	–	екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Художньо-прикладна графіка» є професійна підготовка фахівця з високим рівнем графічної майстерності та самостійного творчого вирішення завдань; формування практичних навичок у роботі з техніками станкової та друкованої графіки.

Завдання курсу «Художньо-прикладна графіка» полягає у:

- формуванні естетичного та чуттєво-емоційного сприйняття мистецтва; пізнавальної активності студентів;
- вихованні у здобувачів ціннісних орієнтирів щодо мистецтва та мистецької діяльності;

- розкритті та реалізації творчих здібностей студентів;
- здатності здобувачів аналізувати власні творчі результати та сприймати
- конструктивну критику;
- застосуванні знань з композиції в процесі розв'язання професійних творчих задач з художньо-прикладної графіки;
- умінні оперувати прийомами роботи з тоновими та кольоровими співвідношеннями, методами та техніками виконання творів друкованої графіки;
- формуванні навичок роботи в техніках створення гравюри;
- умінні виконувати естампи гравюри на пластинах з картону та лінолеуму;
- формуванні здатності презентувати результати своєї творчої діяльності;
- формуванні стійкого інтересу до графіки як виду образотворчого мистецтва;
- здатності здобувачів застосовувати професійну термінологію у сфері образотворчого мистецтва.

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

- оперувати прийомами роботи з тоновими та кольоровими співвідношеннями, методами та техніками виконання творів друкованої графіки;
- володіти теоретичними та практичними знаннями з технік друкованої графіки (ліногравюра, гравюра на картоні, суха голка, офорт) та застосовувати їх на практиці;
- використовувати теоретичні знання та практичні навички для оволодіння основами теорії та методами творчого пошуку графічних творів;
- уміти створювати цілісний художній образ;
- уміти виконувати естампи гравюри на пластинах з картону та лінолеуму;
- володіти навичками роботи в техніках створення гравюри;
- володіти теоретичним апаратом художньо-прикладної графіки, базовими знаннями з технік станкової та друкованої графіки;
- уміти проводити демонстрації остаточних варіантів творчих розробок.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт				
	Усього	Аудиторна:			
Лекцій		Семінарських	Практичних	Підготовка і складання	Самостійна робота
Змістовий модуль 1. Друкована графіка. Техніки високого та глибокого друку					
1. Друкована графіка та характер технік гравюри	2	2			
2. Високий друк. Створення композиції в техніці лінориту	4		4		
3. Високий друк. Виконання композиції в техніці гравюри на картоні	4		4		
4. Глибокий друк. Створення естампу в техніці гравюри на пластику (суха голка)	4		6		
5. Особливості виконання екслібрису – книжкового знаку	6		6		
Підготовка і складання підсумкового контролю	15				
Модульний контроль	2				
Разом	45		20	15	6
Разом за 5 семестр	45	2	20	15	6
Змістовий модуль 2. Книжкова графіка. Ілюстрування літературних творів					
1. Книжкова графіка. Закономірності створення книжкової ілюстрації	2				
2. Особливості виконання ілюстрацій	14		14		
3. Шрифтова композиція в оформленні книжок	6		6		
Підготовка і складання підсумкового контролю	15				
Модульний контроль	2				
Разом за 6 семестр	45		20	15	6
Усього годин	90*	2	40	15	33

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Друкована графіка. Техніки високого друку

Лекція 2. Друкована графіка та характер технік гравюри. Високий і глибокий друк (2 год.)

Види друкованої графіки. Естамп. Високий друк (ксилографія, ліногравюра, гравюра на картоні). Глибокий друк (офорт, гравюра на пластику, суха голка).

Плаский друк (літографія). Трафаретний друк (шовкографія). Книжковий знак «Екслібрис».

Практична робота 1. Створення композиції в техніці лінориту (пейзаж, сюжетна композиція) (4 год.)

Практична робота 2. Виконання композиції в техніці гравюри на картоні (натюрморт, сюжетна композиція) (4 год.)

Практична робота 3. Створення естампу в техніці гравюри на пластику (суха голка) (рослинні мотиви) (6 год.)

Практична робота 4. Розробка та створення екслібрису до літературного твору (6 год.)

Основна література: 2, 3, 4, 5. Додаткова література: 1, 2, 3, 4, 5.

Модуль 2. Книжкова графіка. Ілюстрування літературних творів

Книжкова графіка. Закономірності створення книжкової ілюстрації

Складові частини книжкового блоку: титульний аркуш, форзац, фронтиспис, ілюстрації (ілюстрація-заставка, сторінкова ілюстрація, ілюстрація-кінцівка), шрифтова композиція.

Практична робота 1. Виготовлення макету обкладинки книги (4 год.)

Практична робота 2. Розробка та створення шрифтової композиції до обкладинки книги (2 год.)

Практична робота 3. Особливості виконання ілюстрації-заставки (4 год.)

Практична робота 4. Закономірності створення сторінкових ілюстрацій (4 год.)

Практична робота 5. Ілюстрація-кінцівка (4 год.)

Практична робота 6. Оформлення презентації елементів книжкового комплексу (2 год.)

Основна література: 1, 2, 3, 4. Додаткова література: 3, 4, 5.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1 Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість	Максимальна кількість	Кількість	Максимальна кількість балів

	одиницю	одиниць	ість балів	одиниць	
Відвідування лекцій	1	-	1	-	-
Відвідування практичних занять	1		10	10	10
Робота на практичному занятті	10	4	40	6	60
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	3	15
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом		-	86	-	110
Максимальна кількість балів: 196					
Екзамен 40					
Розрахунок коефіцієнта: 2,36					

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Зміст самостійної роботи студентів полягає у виконанні самостійних практичних завдань кожне з яких оцінюється в 5 балів.

Змістовий модуль 1. Друкована графіка. Техніки високого і глибокого друку

Самостійна робота 1. Вправи по виконанню фактур у техніці ліногравюри

Самостійна робота 2. Композиція з фактур у техніці ліногравюри (клазура)

Критерії оцінювання самостійної роботи

№	Назва теми	Кількість годин	Бали
1.	Вправи по виконанню фактур у техніці ліногравюри	2	5
2.	Композиція з фактур у техніці ліногравюри	4	5
	Разом	6	10

Змістовий модуль 2. Книжкова графіка. Ілюстрування літературних творів

Самостійна робота 1. Створення пошукових ескізів ілюстрації-заставки

Самостійна робота 2. Розробка ескізів сторінкової ілюстрації

Самостійна робота 3. Розробка ескізів ілюстрації-кінцівки

Критерії оцінювання самостійної роботи

№	Назва теми	Кількість годин	Бали
1.	Створення пошукових ескізів ілюстрації-заставки	2	5
2.	Розробка ескізів сторінкової ілюстрації	2	5
3.	Розробка ескізів ілюстрації-кінцівки	2	5
	Разом	6	15

6.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Підсумковий модульний контроль проводиться у практичній формі, яка має на меті перевірити навички студентів у роботі з різними графічними техніками.

Критерії оцінювання практичної та самостійної роботи

<i>Рівні навчальних досягнень</i>	<i>Бали</i>	<i>Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів з художньо-прикладної графіки</i>
I. Початковий	1–9	Низький рівень умінь і навичок роботи з графічними техніками. Робота невиразна, неохайно виконана, незавершена, або ж фактично відсутня. <u>Техніко-технологічні типові помилки:</u> 1. Значне порушення пропорцій, невиразність композиції, відсутність цілісності. 2. Неохайність, значні технічні помилки та незавершеність композиції.
II. Середній	10–14	Середній рівень виконання роботи, проте вона має суттєві композиційні та технічні помилки. <u>Техніко-технологічні типові помилки:</u> 1. Невдалий вибір композиції та графічних прийомів. 2. Незавершеність роботи.
III. Достатній	15–19	Робота відповідає завданню, виконана згідно всіх композиційних і технічних вимог, проте має похибки при виконанні. <u>Техніко-технологічні типові помилки:</u> 1. Незначні порушення пропорцій композиційних елементів. 2. Недостатньо якісне виконання.

<i>Рівні навчальних досягнень</i>	<i>Бали</i>	<i>Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів з художньо-прикладної графіки</i>
IV.Високий	20–25	Робота виконана якісно, охайно з дотриманням усіх композиційних і технологічних вимог. <u>Техніко-технологічні типові помилки:</u> 1. Несуттєві похибки в моделюванні форми. 2. Незначні помилки технологічного характеру (неякісні матеріали, особливості поверхні паперу).

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

6 семестр передбачає форму семестрового контролю – екзамен.

Форма проведення екзамену

Комбінована (тестування та практична робота)

Тривалість проведення: 4 години

Максимальна кількість балів:

40 балів:

15 балів – тестові завдання

25 балів – практична робота

Критерії оцінювання екзаменаційної роботи

Тестування:

1 бал за кожну правильну відповідь, $15 \times 1 = 15$ балів

Практична робота

№ п/п	Значення оцінки	Оцінка
1	Робота виконана якісно, охайно з дотриманням всіх композиційних і технологічних вимог. <u>Техніко-технологічні типові помилки:</u> 1. Несуттєві похибки в моделюванні форми. 2. Незначні помилки технологічного характеру.	21–25 балів
2.	Робота відповідає завданню, виконана згідно всіх композиційних і технічних вимог, проте має похибки при виконанні. <u>Техніко-технологічні типові помилки:</u> 1. Незначні порушення пропорцій композиційних елементів. 2. Недостатньо вдале поєднання засобів виразності	16–20 балів

	графіки.	
3.	Достатній рівень виконання роботи, проте вона має суттєві композиційні та технічні помилки. <u>Техніко-технологічні типові помилки:</u> 1. Невдалий вибір композиції та графічних прийомів. 2. Незавершеність роботи.	10–15 балів
4.	Робота виконана на низькому рівні, частково відповідає завданню, неохайна або незавершена. <u>Техніко-технологічні типові помилки:</u> 1. Неохайне виконання роботи (плями від фарби) 2. Роздробленність композиції.	6–9 балів
5.	Низький рівень умінь і навичок роботи із засобами виразності графіки. Робота невиразна, неохайно виконана, незавершена, або ж фактично відсутня. <u>Техніко-технологічні типові помилки:</u> 1. Значне порушення пропорцій, невиразність композиції, відсутність цілісності. 2. Неохайність, значні технічні помилки та незавершеність композиції.	0–5 балів

Завдання: Створити клаузуру на тему «Міста України».

6.5 Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

Назви модулів та тем на основі яких складено тестові завдання:

Модуль 1. Поняття «шрифтова композиція» в основі прикладної графіки

Тема 1: Відтворення емоційного образу слова в шрифтовій композиції

Модуль 2. Особливості стилізації природних форм

Тема 1: Стилiзація природних форм

Модуль 3. Друкована графіка. Техніки високого та глибокого друку

Тема 1: Друкована графіка та характер технік гравюри. Високий друк

Тема 2: Високий друк. Створення композиції в техніці лiнориту

Тема 3: Високий друк. Виконання композиції в техніці гравюри на картоні

Тема 4: Глибокий друк. Створення естампу в техніці гравюри на пластику (суха голка)

Тема 5: Особливості виконання екслібрису – книжкового знаку

Модуль 4. Книжкова графіка. Ілюстрування літературних творів

Тема 1. Книжкова графіка. Закономірності створення книжкової ілюстрації

Тема 2. Особливості виконання ілюстрацій

Тема 3. Шрифтова композиція в оформленні книжок

6.6 Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою
Задовільно	A	90–100
	B	82–89
	C	75–81
	D	69–74
	E	60–68
Незадовільно	F _x	35–59
	F	0–34

7. Навчально-методична карта дисципліни «Художньо-прикладна графіка» 3 курс (5 семестр)

Разом: 45 год., лекції – 2 год., практичні заняття – 20 год.,

модульний контроль – 2 год., самостійна робота – 6 год., підготовка до складання підсумкового контролю – 15 год.

Тиждень	1–20			
Модуль	Модуль I (5 семестр)			
Назва змістового модуля	Друкована графіка. Техніки високого та глибокого друку			
Лекції	2			
Дати				
Теми лекцій	Друкована графіка та характер технік гравюри. Техніки високого та глибокого друку			
Теми практичних занять	Друкована графіка та характер технік гравюри. Ліногравюра	Створення гравюри в техніці друку на картоні (натюрморт)	Створення естампу в техніці гравюри на пластику (суха голка) (рослинні мотиви)	Розробка та створення екслібрису до літературного твору
Самостійна робота	Вправи по виконанню фактур у техніці ліногравюри	Композиція з фактур у техніці лінориту		
Підсумковий контроль				
Залік				

7. Навчально-методична карта дисципліни «Художньо-прикладна графіка» 3 курс (6 семестр)

Разом: 45 год., практичні заняття – 18 год.,
модульний контроль – 4 год., самостійна робота – 6 год., підготовка до складання підсумкового контролю – 15 год.

Тиждень	24–40					
Модуль	3 курс. Модуль II (6 семестр)					
Назва змістового модуля	Книжкова графіка. Ілюстрування літературних творів					
Лекції	3					
Дати						
Теми лекцій	Книжкова графіка. Закономірності створення книжкової ілюстрації					
Теми практичних занять	Виготовлення макету обкладинки книги	Розробка шрифтової композиції до обкладинки книги	Особливості виконання ілюстрації-заставки	Закономірності створення сторінкових ілюстрацій	Ілюстрація-кінцівка	Оформлення презентації елементів книжкового комплексу
Самостійна робота	Створення пошукових ескізів ілюстрації-заставки	Розробка ескізів сторінкової ілюстрації	Розробка ескізів ілюстрації-кінцівки			
Підсумковий контроль						
Екзамен						

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова) література:

1. Теорія та практика графіки: навч. посіб. / А. А. Поліщук, ун-т ім. Бориса Грінченка. Київ, 2015. 309 с.
2. В'юник А. Українська графіка XIX – початку XX ст. Київ, 2006. С 34–48.
3. Куленко М. Основи графічного дизайну: підручник, Київ: Кондор, 2015. 492 с.
4. Лагутенко О. Українська графіка першої третини XX століття. Київ: Грані – Т, 2006. 240 с.
5. Резніченко М. Художня графіка. Змістові модулі 1, 2: Навчально-методичний посібник для студентів художньо-графічних факультетів. Найменування галузі знань – 0202. Мистецтво. Напрямок підготовки – 6.020205. Образотворче мистецтво*. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. 272 с.
6. Тимошевський В. Методичні вказівки до курсу «Основи прикладної графіки. Книжковий знак». Харків, 2008. С. 3–30.

Додаткова література:

1. Гойа Ф. Капрічос. Альбом. М.: Центр Рой, 1992. 168 с.
2. Касіян В. Українська графіка. Київ, 2007. С. 127–208.
3. Касіян В. Українська дожовтнева реалістична графіка. Київ. Видавництво Академії наук української РСР, 1961.
4. Тимошевський В. Естамп. Харків: Основа, 2011. С. 32–56.
5. Kiljanczyk Grzegorz. Grafika i rysunki polskie w zbiorach polskich. Arkady. Warszawa. 1977. 150 p.

9. Електронні ресурси

1. Бібліотека українських підручників. URL: <http://pidruchniki.ws/> (дата звернення 17.08.2019).
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського. URL: www.dnrb.gov.ua/ (дата звернення 21.07.2019).
3. Національна бібліотека України імені В. В. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/> (дата звернення: 21.08.2019).